FIL-QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

MAGISTRAT NATASHA GALEA SCIBERRAS B.A., LL.D.

Kawza Nru: 225/2009

Illum: 28 ta' April 2017

Il-Pulizija
(Spettur Dennis Theuma)

vs

Victoria Buhagiar
(ID 078488(M))

Il-Qorti,

Wara li rat l-imputazzjoni migjuba fil-konfront tal-imputata Victoria Buhagiar ta' 20 sena, bint Victor u Mary Geraldine nee` Barnett, imwielda l-Pieta` fit-2 ta' Frar 1988, residenti gewwa 89, Flat 2, Siren Street, Senglea, detentrici tal-karta tal-identita` bin-numru 078488(M);

Akkuzata talli f'dawn il-Gzejjer fil-lejl ta' bejn id-9 u l-10 ta' Mejju 2008:

Kellha fil-pussess taghha medicina psikotropika u ristretta (ecstasy) minghajr awtorizzazzjoni specjali bil-miktub mis-Supretendent tas-Sahha Pubblika, bi ksur tad-disposizzjonijiet tal-Ordinanza dwar il-Professjoni Medika u l-Professjonijiet li ghandhom x'jaqsmu maghha, Kap. 31 tal-Ligijiet ta' Malta u r-regolamenti dwar il-Kontroll tal-Medicini, Avviz Legali 22 tal-1985 kif emendati, liema droga nstabet f'tali cirkostanzi li juru li ma kinitx ghall-uzu esklussiv taghha.

Semghet ix-xhieda, rat l-atti kollha tal-kaz u d-dokumenti ezebiti, inkluz l-ordni tal-Avukat Generali bis-sahha tal-Artikolu 120A(2) tal-Kapitolu 31 tal-Ligijiet ta' Malta, sabiex din il-kawza tinstema' minn din il-Qorti bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali;

Rat illi l-partijiet ezentaw lill-Qorti kif preseduta milli terga' tisma' l-provi mressqa sa dakinhar quddiem il-Qorti kif diversament preseduta;

Rat illi l-Prosekuzzjoni rrimettiet ruhha ghall-provi prodotti u semghet it-trattazzjoni finali tad-difiza.

Ikkunsidrat:

<u>Kunsiderazzjonijiet dwar Htija</u>

Illi l-fatti fil-qosor li taw lok ghal dan il-kaz u li m'humiex ikkontestati kienu s-segwenti: Fil-lejl ta' bejn id-9 ta' Mejju u l-10 ta' Mejju 2008, ufficjali tal-pulizija kienu qeghdin jaghmlu tfittxijiet gewwa l-*Eden Ice Arena*, San Giljan, fejn kien qieghed isir *party*, meta fil-pussess tal-imputata odjerna nstabu tliet pilloli.

Fix-xhieda taghha l-ex SM 45 Marisa Bartolo[1] tghid illi fid-9 ta' Mejju 2008 xi l-11.10 p.m., hija kienet qeghda gewwa l-*Eden Ice Arena* fejn waqqfu tfajla, ghamlulha tfittxija u fil-pussess taghha nstabu xi pilloli. Stante illi l-kitba fuq l-esebit muri lilha ma kinitx taghha, hija ma setghetx tikkonferma illi dawn kienu l-pilloli in kwistjoni u lanqas ma gharfet lill-imputata, izda kkonfermat illi hija kienet involuta fit-tfittxija indikata minnha. Da parti taghha, madankollu, WPC 237 Antonella Vella tghid illi fil-lejl in kwistjoni hija kienet xoghol fl-istess *party* u tikkonferma illi ex SM 45 waqqfet lill-imputata odjerna u ghamlitilha *strip search* u li fil-*bra* tal-istess imputata, din sabet tliet pilloli suspettati *ecstasy*. Ix-xhud gharfet il-pilloli in kwistjoni u l-kitba taghha fuq it-*tag* annessa mal-istess esebit u kkonfermat li kienet hija stess li ghamlet dawn in-notamenti mal-esebit, wara li dan gie misjub minn ex SM 45.[2] Effettivament, kif jirrizulta mir-relazzjoni tal-espert l-Ispizjar Mario Mifsud[3], it-*tag* annessa mal-pilloli in kwistjoni tindika s-segwenti: "Data 09/5/08, Hin 11.10 pm, Elevat/i minn fuq il-persuna taghha, fil-presenza ta' Victoria Buhagiar, ID 78488(M), minn WSM 45 u WPC 237". Fuq wara ta' din il-*label* kien hemm ukoll il-kliem "3 pirmli li kienu gol-bra li kien padded".

---

[1] Ara din ix-xhieda a fol. 46 sa 48 tal-process.
[2] Ara x-xhieda ta' WPC 237 Antonella Vella, a fol. 19 sa 20 tal-process.
[3] Din tinsab esebita a fol. 35 tal-process.

Mill-istess relazzjoni tal-Ispizjar Mario Mifsud, jirrizulta wkoll illi huwa gie moghti dokument wiehed ghall-analizi tieghu, ossia borza tal-plastik trasparenti li kien fiha l-*label* fuq imsemmija u borza zghira tal-plastik trasparenti li fiha kien hemm tliet pilloli bojod b'logo ta' salib. Skont il-konkluzjoni tal-espert, mir-rizultanzi miksuba minnu, huwa seta' jikkonkludi illi fit-tlett pilloli ta' lewn abjad bil-logo ta' salib li kien hemm fl-imsemmi dokument, instabet is-sustanza *3,4-Methylenedioxymethamphetamine* (*MDMA*). Din is-sustanza hija *central stimulant* li hija kkontrollata bil-ligi taht it-Tielet Skeda, Parti A tal-Kap. 31 tal-Ligijiet ta' Malta.

L-imputata giet arrestata u rrilaxxjat stqarrija gewwa l-Ufficcju tal-Ispettur (illum Supretendent) Dennis Theuma nhar l-10 ta' Mejju 2008 f'nofs il-lejl.[4]

Ikkunsidrat ukoll:

Kif issottomettiet id-difiza fit-trattazzjoni finali taghha, l-imputata rrilaxxjat stqarrija lill-pulizija fl-10 ta' Mejju 2008 u ghalhekk fi zmien meta l-ligi Maltija ma kinitx tipprovdi ghal assistenza legali qabel l-interrogatorju mill-pulizija ta' persuna arrestata. Dan id-dritt ghall-assistenza legali qabel l-interrogatorju dahal fis-sehh fl-10 ta' Frar 2010 permezz tal-Avviz Legali 35/2010.

Fis-sentenza moghtija mill-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem fit-12 ta' Jannar 2016 fil-kaz **Mario Borg v. Malta**, gie ritenut hekk:

"*1. Early access to a lawyer is one of the procedural safeguards to which the Court will have particular regard when examining whether a procedure has extinguished the very essence of the privilege against self-incrimination. These principles are particularly called for in the case of serious charges, for it is in the face of the heaviest penalties that respect for the right to a fair trial is to be ensured to the highest possible degree by democratic societies (see Salduz v. Turkey [GC], no. 36391/02, § 54, ECHR 2008).*

"2. The Court reiterates that in order for the right to a fair trial to remain sufficiently "practical and effective" Article 6 § 1 requires that, as a rule, access to a lawyer should be provided as from the first interrogation of a suspect by the police, unless it is demonstrated in the light of the particular circumstances of each case that there are compelling reasons to restrict this right. Even where compelling reasons may exceptionally justify denial of access to a lawyer, such

[4] Din l-istqarrija tinsab esebita a fol. 3 tal-process.

restriction – whatever its justification – must not unduly prejudice the rights of the accused under Article 6. The rights of the defence will in principle be irretrievably prejudiced when incriminating statements made during police interrogation without access to a lawyer are used for a conviction (see Salduz, cited above, § 55).

"3. Denying the applicant access to a lawyer because this was provided for on a systematic basis by the relevant legal provisions already falls short of the requirements of Article 6 (ibid., § 56).

"....

"4. In respect of the present case, the Court observes that no reliance can be placed on the assertion that the applicant had been reminded of his right to remain silent (see Salduz, cited above, § 59); indeed, it is not disputed that the applicant did not waive the right to be assisted by a lawyer at that stage of the proceedings, a right which was not available in domestic law. In this connection, the Court notes that the Government have not contested that there existed a general ban in the domestic system on all accused persons seeking the assistance of a lawyer at the pre-trial stage (in the Maltese context, the stage before arraignment).

"5. It follows that, also in the present case, the applicant was denied the right to legal assistance at the pre-trial stage as a result of a systemic restriction applicable to all accused persons. This already falls short of the requirements of Article 6 namely that the right to assistance of a lawyer at the initial stages of police interrogation may only be subject to restrictions if there are compelling reasons (see Salduz, cited above, §§ 52, 55 and 56).

"6. There has accordingly been a violation of Article 6 § 3 (c) taken in conjunction with Article 6 § 1 of the Convention."

Fis-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-25 ta' Frar 2016 fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Joseph Camilleri**, fejn l-appellant ikkontesta l-ammissibilita` tal-istqarrija rilaxxjata minnu fis-sena 2002, stante illi l-ligi ma kinitx tipprovdilu d-dritt ghall-assistenza legali qabel l-interrogatorju tieghu, il-Qorti wara li rreferiet fit-tul ghas-sentenza appena citata u rreferiet ukoll ghall-kaz ta' **Aleksandr Vladimirovich Smirnov vs Ukraine**, deciz fit-13 ta' Gunju 2014, qalet hekk:

"*... allura jidher illi r-regola hi li l-Artikolu 6(1) abbinat ma' l-artikolu 6(3)(c) jitlob li jkun hemm dritt ta' avukat fl-istadju tal-investigazzjoni tal-pulizija, sakemm ma jigix ippruvat li hemm ragunijiet impellenti ghaliex dan id-dritt ghandu jigi ristrett. Illi allura meta l-ligi domestika teskludi dan il-jedd u dan b'mod sistematiku billi ma ikunx hemm disposizzjoni ad hoc li taghti dan il-jedd lil persuna arrestata, ikun hemm il-periklu li isehh lezjoni tad-dritt tal-persuna akkuzata ghal smiegh xieraq anke f'dawk il-kazijiet estremi fejn ma ikun hemm l-ebda dikjarazzjoni inkriminanti f'dawn l-istqarrijiet. Illi fil-kaz deciz quddiem il-Qorti Ewropeja dwar id-Drittijiet tal-Bniedem fl-ismijiet Navone vs Monaco, nstab li kien hemm lezjoni billi l-akkuzat ma kellux jedd ghall-assistenza ta' l-avukat matul l-interrogazzjoni similment billi l-ligi tal-pajjiz ma kenitx tippermettieha. (ara ukoll Yesilkaya vs Turkey – 59780/00 08/12/2009, Fazli Kaya vs Turkey – 24820/05 17/09/2015).*

Dan il-jedd gie anke estiz fil-kaz fejn l-akkuzat kien gie moghti il-jeddijiet kollha vigenti skont il-ligi ta' pajjizu inkluz allura il-jedd tieghu ghas-silenzju u fil-fatt huwa kien ezercita dan il-jedd u ma wiegeb ghall-ebda mistoqsija lilu maghmula. Il-Qorti xorta wahda sabet li kien hemm vjolazzjoni ta' l-artikolu 6(3)[5] *u dan ghaliex ma kienx ikkonsulta ma' avukat biex ifissirlu il-jeddijiet tieghu skont il-ligi dwar id-dritt tieghu ghas-silenzju u id-dritt li ma jinkriminax ruhu b'dan ghalhekk illi l-Qorti implikat illi t-twissija moghtija mill-ufficjali investigattiv ma hijiex bizzejjed.*"

Imbaghad il-Qorti tal-Appell Kriminali kompliet hekk:

"*Illi allura hija fis-setgha ta' din il-Qorti u dan qabel ma jigi determinat il-process gudizzjarju kontra l-appellanti illi twarrab dik l-evidenza illi tmur kontra il-garanziji moghtija kemm fil-Kostituzzjoni kif ukoll il-Konvenzjoni ghal harsien tal-jedd ghal smiegh xieraq tal-persuna akkuzata. Fil-fatt dan il-jedd gie indikat fid-decizjoni tal-Qorti Ewropeja fil-kaz Dimech vs Malta*[6] *fejn f'dak il-kaz ghalkemm il-Qorti ma setatx tasal biex tistabbilixxi jekk kienx sehh lezjoni ta' l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni billi l-proceduri penali kienu ghadhom ma intemmux, madanakollu sahhqet:*

"…. it cannot be entirely excluded that the courts of criminal jurisdiction, before which the case is heard, hear the case in the same circumstances that would have existed had the right to legal assistance during pre-trial stage not been disregarded, namely by expunging from the records the relevant statements. The

[5] Hawnhekk il-Qorti rreferiet ghal kaz fl-ismijiet Dayanan vs Turkey, deciz fit-13 ta' Ottubru 2009.
[6] 34373/13, deciz fit-2 ta' Lulju 2015.

Court notes that, if, because of the limitations of the applicable criminal procedural law, it is not possible given the stage reached in the pending proceedings, to expunge from the records the relevant statements (whether at the request of the applicant or by the courts of criminal jurisdiction of their own motion), it cannot be excluded that the legislature take action to ensure that a procedure is made available at the earliest opportunity for this purpose."

F'dak il-kaz, il-Qorti tal-Appell Kriminali qieset ghalhekk illi ghalkemm l-appellant ma wegibx ghad-domandi kollha li kienu sarulu fil-kors tal-interrogatorju tieghu, huwa kien wiegeb ghal xi domandi li gew ikkunsidrati mill-Ewwel Qorti meta giet biex tiddetermina l-htija tal-istess appellant. Fil-fehma tal-Qorti tal-Appell Kriminali, fid-dawl tad-decizjonijiet minnha citati, dan ma setax isir u ghaldaqstant iddecidiet illi tiskarta l-istqarrija tal-appellant bhala prova.

Fis-sentenza taghha tas-6 ta' Ottubru 2016 fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Jason Cortis**, il-Qorti tal-Appell Kriminali, kif diversament preseduta, qablet pjenament mas-sentenza appena citata u ghaddiet biex tiskarta l-kontenut tal-istqarrija tal-appellant rilaxxjata minnu f'Mejju tas-sena 2005 "*u dan fuq il-premessa illi ma kellux il-beneficcju tal-assistenza legali waqt li mizmum taht arrest minkejja li l-ligi vigenti f'dak iz-zmien kienet teskludi l-jedd ghal tali assistenza*".

In oltre fis-sentenza taghha tal-1 ta' Dicembru 2016, fl-ismijiet **The Republic of Malta vs Chukwudi Samuel Onyeabor**, il-Qorti tal-Appell Kriminali (Superjuri), wara li ghamlet referenza ghas-sentenza tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem **Borg vs Malta**, fuq citata, qalet hekk:

"*8. Following this judgement, our Constitutional Court has once again considered the issue on a number of occasions.*[7] *In **Carmel Saliba vs L-Avukat Ġenerali** decided by the Constitutional Court on the 16th May 2016, that Court stated:*

"*17. Għalkemm din il-qorti temmen u ttenni illi l-interpretazzjoni minnha mogħtija fil-każ ta' Charles Stephen Muscat u sentenzi oħra mogħtija wara hija interpretazzjoni korretta u proporzjonata billi tilqa' għal abbużi min-naħa tal-prosekuzzjoni u tħares id-drittijiet ta' persuna akkużata b'reat kriminali, jidher li din l-interpretazzjoni – għallinqas fejn il-proċess kriminali jkun intemm – illum ma għadhiex aktar tenibbli fid-dawl tas-sentenza fuq imsemmija ta' Borg v. Malta mogħtija dan l-aħħar mill-Qorti Ewropea.*

[7] Hawnhekk il-Qorti ghamlet referenza ghas-segwenti: Carmel Saliba vs L-Avukat Ġenerali, 16 ta' Mejju 2016; Stephen Nana Owusu vs L-Avukat Ġenerali, 30 ta' Mejju 2016; Malcolm Said vs Avukat Ġenerali et, 24 ta' Gunju 2016; Aaron Cassar vs L-Avukat Ġenerali et, 11 ta' Lulju 2016.

"18. Din il-qorti għalhekk illum hi tal-fehma li ma jkunx għaqli li tinsisti fuq l-interpretazzjoni li kienet tat fil-każ ta' Muscat, għalkemm ittenni li għadha temmen illi hija interpretazzjoni korretta, proporzjonata u ta' buon sens.

"19. Is-sentenza ta' Borg iżda għandha tinqara wkoll fid-dawl tas-sentenza l-oħra, ukoll fuq imsemmija, tal-istess Qorti Ewropea fil-każ ta' Dimech[8] *fejn il-qorti tenniet illi trid tqis il-proċess fl-intier tiegħu biex tara kienx hemm smigħ xieraq, u għalhekk, fejn il-proċess kriminali, bħal fil-każ tallum, għadu għaddej, trid tistenna li jintemm il-proċess biex tqisu fl-intier tiegħu biex tara kienx hemm smigħ xieraq.*

"20. Madankollu, fil-każ tallum il-qorti hija tal-fehma li ma jkunx għaqli li l-proċess kriminali jitħalla jitkompla bil-produzzjoni tal-istqarrija tal-attur għax tqis illi, fiċ-ċirkostanzi, in-nuqqas ta' għajnuna ta' avukat ma kienx nuqqas li ma jista' jkollu ebda konsegwenza ta' preġudizzju għall-attur billi fl-istqarrija tiegħu l-attur ammetta l-ħtija. Fiċ-ċirkostanzi huwa xieraq illi, kif qalet l-ewwel qorti, ma jsir ebda użu mill-istqarrija fil-proċess kriminali.

"21. Dan ma jfissirx illi l-istqarrija ttieħdet bi ksur tad-drittijiet fundamentali tal-attur; fid-dawl ta' dak kollu li ngħad fuq, partikolarment is-sentenza ta' Dimech il-ksur iseħħ jekk u meta jsir użu mill-istqarrija fil-proċess kriminali. Anzi, meta tqis illi fl-istqarrija l-attur ta informazzjoni utli biex jistgħu jinqabdu terzi li jittraffikaw id-droga, il-pulizija kellha raġuni tajba biex tinterroga lill-attur minnufih biex tikseb din l-informazzjoni kemm jista' jkun malajr.

"22. Għalhekk il-qorti sejra tilqa' dan l-aggravju fis-sens biss li tgħid illi ma kienx hemm ksur tad-dritt tal-attur għal smigħ xieraq meta tteħditlu l-istqarrija, iżda, biex ma jseħħx dak il-ksur waqt il-proċess kontra l-attur, ma hijiex sejra tħassar l-ordni tal-ewwel qorti għat-tneħħija tal-istqarrija mill-inkartament tal-proċess...."

9. It is clear from this judgement that while in **Borg vs Malta** *criminal proceedings had been concluded, in* **Saliba** *the Constitutional Court decided that the accused's statement should be expunged.*

10. In the present case, respondent Onyeabor was interrogated by the Police without having been granted access to a lawyer – notwithstanding his request for a lawyer, which was denied and this as at the time there was "a systemic restriction

---

[8] Q.E.D.B. 2 ta' April 2015, rik 34373/13.

applicable to all accused persons". Respondent thus made a statement on the 4th February 2008 without such legal assistance.

11. In ***Aaron Cassar vs L-Avukat Ġenerali et****, decided by the Constitutional Court on the 11th July 2016, where the accused's statement to the Police did not contain any incriminating declarations which could in any way prejudice him – while the contrary would appear to be the case here – that Court concluded that in view of what was decided in* ***Borg vs Malta****, the mere fact of a denial of legal assistance in the pre-trial stage constituted a breach of Article 6(1) of the Convention read in conjunction with Article 6(3):*

"8. Iż-żamma tal-bilanċ neċessarju bejn id-diversi interessi involuti (tal-individwu, tal-komunità, tal-amministrazzjoni tal-ġustizzja) fit-twettiq tal-ħarsien tad-drittijiet fondamentali tal-individwu għandu jimmilita kontra s-sejbien ta' vjolazzjoni tal-Konvenzjoni – ħaġa serja fiha nfisha – meta ma jkun hemm ebda konsegwenzi ta' preġudizzju fuq min iqis lilu nnifsu (mingħajr ma neċessarjament ikun hekk) bħala "vittma". Din fl-aħħar mill-aħħar kienet il-motivazzjoni ta' din il-qorti fis-sentenza ta' <u>*Charles Steven Muscat v. Avukat Ġenerali*</u> *u sentenzi oħra li ġew wara, li ma sabux ksur tal-jedd għal smigħ xieraq meta min ikun ta stqarrija mingħajr ma kellu l-għajnuna ta' avukat ma jkun ġarrab ebda preġudizzju minħabba f'hekk.*

"9. Madankollu, għalkemm din il-qorti temmen u ttenni illi l-interpretazzjoni minnha mogħtija fis-sentenzi fuq imsemmija hija interpretazzjoni korretta u proporzjonata illi tilqa' għal abbużi min-naħa tal-prosekuzzjoni u tħares id-drittijiet ta' persuna akkużata b'reat kriminali, jidher li din l-interpretazzjoni – għallinqas fejn il-proċess kriminali jkun intemm – illum ma għadhiex aktar tenibbli fid-dawl tas-sentenza ta' Borg v. Malta imsemmija mill-ewwel qorti, li tqis il-fatt biss ta' nuqqas ta' għajnuna ta' avukat bħala ksur tal-art. 6(1) moqri mal-art. 6(3) tal-Konvenzjoni."

12. Nor has appellant Attorney General adduced any "compelling reasons" which may have justified denying respondent Onyeabor access to a lawyer at the interrogation stage.

13. While the statement in question of the accused has not been shown to be in violation of the conditions for the admissibility of an accused's statement as laid down in article 658 of the Criminal Code, nevertheless, for the reasons stated above, the denial of the right to legal assistance at the pre-trial stage as a result of

a systemic restriction applicable to all accused persons must today be held to be in violation of the conditions for the admissibility of an accused's statement."

A bazi tas-sentenzi fuq citati ghalhekk, fil-kaz odjern, la darba l-imputata ma nghatax id-dritt li tottjeni parir legali qabel irrilaxxjat l-istqarrija taghha u in vista tal-fatt illi l-istess stqarrija kienet certament ta' pregudizzju ghaliha, il-Qorti m'hijiex qeghda tqis tali stqarrija bhala prova ammissibbli u qeghda tiskartaha. Naturalment dan ghandu japplika wkoll ghal kwalunkwe dikjarazzjoni li ghamlet l-istess imputata lill-Ufficjal Investigatur qabel irralaxxjat l-istqarrija taghha bil-miktub ghaliex l-istess ragunament japplika ghal tali dikjarazzjonijiet. Ghaldaqstant, il-Qorti lanqas ma ser tiehu konjizzjoni tax-xhieda tal-Ispettur Dennis Theuma in kwantu din tirrigwarda dak li qalet lilu l-imputata waqt l-investigazzjoni taghha.

Ikkunsidrat ulterjorment:

Kif inghad izjed 'il fuq, l-imputata nstabet fil-pussess ta' tliet pilloli, li skont ir-relazzjoni tal-espert l-Ispizjar Mario Mifsud kienu jikkontjenu s-sustanza *MDMA* u liema pilloli ghalhekk kienu pilloli *ecstasy*. Dawn il-pilloli nstabu fuq il-persuna tal-imputata waqt li hija kienet tinsab gewwa *party* fil-lejl tad-9 ta' Mejju 2008.

L-istess imputata qeghda tigi akkuzata bil-pussess aggravat tal-istess pilloli, ossia bir-reat ta' pussess f'tali cirkostanzi li juru li dawn ma kinux ghall-uzu esklussiv taghha. Kif jirrizulta mit-trattazzjoni finali tad-difiza, l-istess difiza m'hijiex qeghda tikkonstesta l-pussess tal-pilloli *per se*, izda tikkontendi illi la darba skartata l-istqarrija tal-imputata, m'hemmx il-prova fil-grad rikjest mil-ligi illi tali pilloli ma kinux ghall-uzu esklussiv taghha.

Kif gie ritenut fis-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fit-12 ta' Mejju 2005, fl-ismijiet **<u>Il-Pulizija vs Marius Magri</u>**:

"*Illi dawn il-kazijiet mhux l-ewwel darba li jipprezentaw certa diffikolta` biex wiehed jiddetermina jekk id-droga li tkun instabet kienitx intiza ghall-uzu personali jew biex tigi spaccjata. Il-principju regolatur f'dawn il-kazijiet hu li l-Qorti trid tkun sodisfatta lil hinn minn kull dubbju dettat mir-raguni w a bazi tal-provi li jingabu mill-prosekuzzjoni li l-pussess tad-droga in kwistjoni ma kienx ghall-uzu esklussiv (jigifieri ghall-uzu biss) tal-pussessur. Prova, ossia cirkostanza wahda f'dan ir-rigward tista', skond ic-cirkostanzi tal-kaz tkun bizzejjed.*" U kif inghad fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali tat-2 ta' Settembru 1999, fl-ismijiet **<u>Il-Pulizija vs Carmel Spiteri</u>**, "*meta l-ammont ta'*

droga ikun pjuttost sostanzjali, din tista' tkun cirkostanza li wahedha tkun bizzejjed biex tissodisfa lill-qorti li dak il-pussess ma kienx ghall-uzu esklussiv tal-hati".

Illi pero` kif intqal ukoll mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza taghha tat-23 ta' Mejju 2002, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Brian Caruana**, "*kull kaz hu differenti mill-iehor u jekk jirrizultawx ic-cirkostanzi li jwasslu lill-gudikant ghall-konvinzjoni li droga misjuba ma tkunx ghall-uzu esklussiv tal-akkuzat, fl-ahhar mill-ahhar hija wahda li jrid jaghmilha l-gudikant fuq il-fattispecji li jkollu quddiemu w ma jistax ikun hemm xi "hard and fast rule"x'inhuma dawn ic-cirkostanzi indikattivi. Kollox jiddependi mill-assjem tal-provi w mill-evalwazzjoni tal-fatti li jaghmel il-gudikant u jekk il-konkluzjoni li jkun wasal ghaliha il-gudikant tkun perfettament raggungibbli bl-uzu tal-logika w l-buon sens u bazata fuq il-fatti, ma jispettax lil din il-Qorti li tissostitwiha b'ohra anki jekk mhux necessarjament tkun l-unika konkluzzjoni possibbli*".

Kif inghad ukoll fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali tas-17 ta' Frar 1997, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Mohammed Ben Hassan Trabelsi**:

" *... l-ewwel nett wiehed ghandu jara jekk l-ammont ta' droga huwiex ammont li normalment wiehed jassocja ma' uzu personali, u sa hawn il-piz tal-prova (u cioe` il-prova tal-ammont u tal-pussess) qieghed fuq il-prosekuzzjoni; jekk, pero`, dak l-ammont ikun tali li normalment wiehed ma jassocjahx mal-uzu esklussiv da parti tal-pussessur, ikun jispetta lill-imputat li jipprova, imqar fuq bazi ta' probabbilita`, li dak l-ammont kien ghall-uzu esklussiv tieghu, u dan b'applikazzjoni tal-Artikolu 26(1) tal-Kap. 101.*"

F'dan il-kaz, il-Qorti tqis fl-ewwel lok illi ma tirrizulta l-ebda prova mill-atti illi l-imputata kienet taghmel uzu mill-pilloli *ecstasy* fiz-zmien in kwistjoni. Biss min-naha l-ohra, l-ammont ta' pilloli misjuba fil-pussess taghha, m'huwiex xi ammont li wiehed necessarjament ma jistax jassocjah ma' uzu personali u esklussiv da parti tal-pussessur. Effettivament, fix-xhieda tieghu, l-espert l-Ispizjar Mario Mifsud jghid illi l-ammont ta' pilloli in kwistjoni jista' jigi kkunsidrat bhala ammont ghall-uzu personali "*ghax l-ammont fihom ma kinitx gholja u allura bniedem jista' jiflah sa 3 pilloli. Jista' bniedem jixxerjaha pero` jista' wkoll jehodhom f'lejla wahda*".[9] B'dan il-Qorti tifhem illi l-espert qies l-element tas-sustanza MDMA fl-imsemmija pilloli u stante li dan ma kienx wiehed gholi, ma setax jeskludi illi dawn kienu biss ghall-uzu personali. Ikkunsidrati dawn il-fatturi, b'mod partikolari l-ammont ta'

[9] Ara x-xhieda tal-Ispizjar Mifsud, a fol. 33 sa 34 tal-process.

pilloli misjuba fil-pussess tal-imputata u la darba skartata l-istqarrija minnha rilaxxjata, m'hemm l-ebda prova fl-atti li tista' twassal lill-Qorti sal-grad tal-konvinciment morali illi dawn il-pilloli ma kinux intizi ghall-uzu esklussiv taghha.

Ghaldaqstant, il-Qorti ma tqisx illi l-imputazzjoni kif dedotta kontra l-imputata giet ippruvata fil-grad rikjest mil-ligi. Biss l-imputata ser tinstab hatja tar-reat ta' pussess semplici tal-istess pilloli *ecstasy*, liema reat jista' jigi meqjus bhala kompriz u involut fir-reat ikkontemplat fl-imputazzjoni odjerna.

<u>Kunsiderazzjonijiet dwar Piena</u>

Ghal fini ta' piena, il-Qorti tqis illi fiz-zmien tar-reat odjern, il-fedina penali tal-imputata kienet wahda netta.

Tqis ukoll illi dan il-kaz jirrisali ghas-sena 2008, li l-kawza bdiet tinstema' sentejn wara u li dawn il-proceduri twalu ghal ragunijiet imputabbli liz-zewg partijiet – mill-prosekuzzjoni sabiex taghlaq il-provi taghha permezz tax-xhieda ta' ex SM 45 Marisa Bartolo u mid-difiza li wkoll talbet numru ta' differimenti, apparti li kien hemm drabi meta l-imputata ma dehritx ghas-seduti ghalkemm debitament notifikata.

Ghal fini ta' piena, il-Qorti qeghda wkoll tiehu in konsiderazzjoni l-ammont ta' pilloli misjuba fil-pussess tal-imputata.

Konkluzjoni

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti wara li rat l-Artikoli 40A, 120A(1)(a) u 120A(2)(b)(ii) tal-Kap. 31 tal-Ligijiet ta' Malta u r-Regolament 3(1) tal-Avviz Legali 22/1985, qed issib lill-imputata mhux hatja tal-imputazzjoni kif dedotta kontra taghha u qeghda tilliberaha minnha, izda qed issibha hatja tar-reat ta' pussess semplici tal-medicina psikotropika u ristretta (*ecstasy*) u bl-applikazzjoni tal-Artikolu 22 tal-Kap. 446 tal-Ligijiet ta' Malta, qed tilliberaha bil-kundizzjoni li ma tikkommettix reat iehor fi zmien tmintax-il xahar mil-lum.

Il-Qorti wissiet lill-hatja bil-konsegwenzi skont il-ligi kemm il-darba tikkommetti reat iehor matul il-perjodu ta' din il-liberazzjoni kundizzjonata.

Ai termini tal-Artikolu 533 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta tikkundanna lill-hatja ghall-hlas tal-ispejjez konnessi mal-hatra tal-espert l-Ispizjar Mario Mifsud f'dawn il-proceduri, ammontanti tali spejjez ghas-somma ta' tliet mija, erbgha u disghin

Euro u hamsa u sebghin centezmu (€394.75), liema somma ghandha tithallas mill-hatja fi zmien tliet (3) xhur mid-data ta’ din is-sentenza.

Tordna d-distruzzjoni tad-droga esebita fl-atti bhala Dokument DT2, hekk kif din is-sentenza tghaddi in gudikat u dan taht il-harsien tar-Registratur li ghandu jirredigi *proces-verbal* li jiddokumenta l-procedura tad-distruzzjoni, liema dokument ghandu jigi nserit fl-atti ta’ din il-kawza mhux aktar tard minn hmistax-il jum minn tali distruzzjoni.

Natasha Galea Sciberras
Magistrat